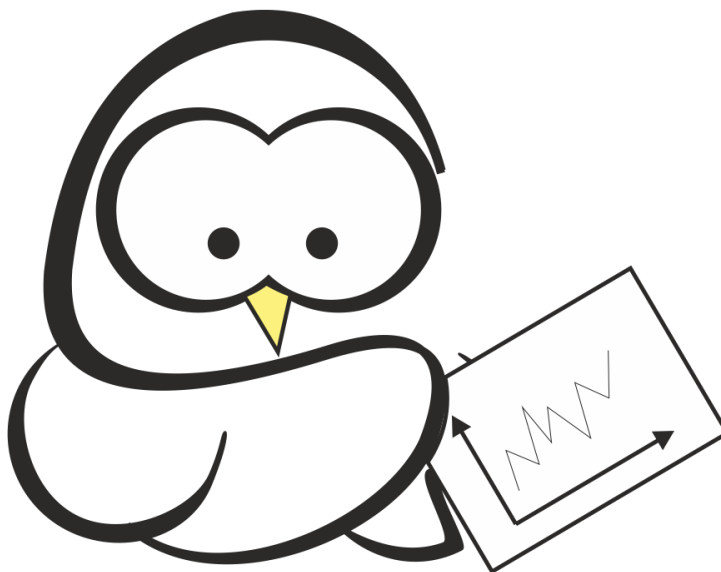

Kompetencja 3 – WIEDZA O GOSPODARCE

Scenariusz lekcji 10 – Budżet państwa

Składnik kompetencji:
Dochody i wydatki państwa

Scenariusz lekcji 10 – Budżet państwa

Materiał nauczania:	<ul style="list-style-type: none">• dochody budżetu państwa, TD4,• wydatki budżetu państwa, TD4,• deficyt budżetowy, TD5,• dług publiczny, TD5.
Środki dydaktyczne:	<ul style="list-style-type: none">• komputery z dostępem do sieci Internet,• wideoprojektor lub OTVC projekcyjny o przekątnej min. 42",• drukarka czarno-biała,• kartki papieru do drukarki oraz pisaki markery,• wybrane fragmenty ustawy budżetowej,• System Informatyczny eduKariera.
Ćwiczenia:	<ul style="list-style-type: none">• charakteryzowanie struktury dochodów budżetu państwa,• charakteryzowanie struktury wydatków budżetu państwa,• analizowanie kształtowania się deficytu budżetowego,• analizowanie kształtowania się długu publicznego.
Czas trwania:	45 minut

Organizacja i przebieg zajęć

Nauczyciel podaje definicję budżetu i krótko omawia etapy jego powstania.

Wyświetla na ekranie strukturę dochodów budżetowych i omawia ją (załącznik nr 1).

Następnie wyświetla strukturę wydatków państwowych i krótko ją charakteryzuje (załącznik nr 2).

Nauczyciel w trakcie prezentacji zadaje przykładowe pytania uczniom:

1. Jak moglibyście wymienić funkcje budżetu państwa?
2. Co zaliczamy do dochodów w budżecie?
3. Jakie wydatki wyszczególnia budżet?
4. Dlaczego płacimy podatki?

Rozdaje uczniom kartki papieru i poleca na nich wypisać jeden z wydatków albo jeden z dochodów budżetu państwa z jednoczesnym wskazaniem wartości z ubiegłorocznego budżetu (należy wyświetlić budżet na ekranie).

Aby wykonać zadanie, uczniowie korzystają z Internetu lub Systemu Informatycznego eduKariera.

Scenariusz lekcji 10 – Budżet państwa

Następnie uczniowie ustawiają się po przeciwnych stronach, po jednej dochody, a po drugiej wydatki. Na kartkach papieru wypisują nazwy elementów składowych wraz z ich wartością wydatków i dochodów państwa. Przypinają karteczkę do tablicy korkowej z nazwą dochodu lub wydatku i ich wartością. Każdy uczeń musi powiedzieć przynajmniej jedno zdanie na temat danego dochodu lub wydatku.

Dwóch uczniów oblicza na kalkulatorze sumę wydatków oraz sumę dochodów, a wyniki zapisują na oddzielnych kartkach. Ponadto obliczają różnicę wydatków i dochodów.

Nauczyciel zadaje pytania dotyczące deficytu i nadwyżki budżetowej:

1. Kiedy powstaje deficyt budżetowy?
2. Jakie warunki muszą być spełnione, aby zaistniała nadwyżka budżetowa?
3. Czym jest obliczona różnica deficytem czy nadwyżką?
4. Jakie są sposoby sfinansowania deficytu?

Nauczyciel zatrzymuje się przy sposobach finansowania deficytu i omawia pojęcie długu publicznego (załącznik nr 4). Poleca uczniom, aby zaproponowali narzędzie sfinansowania deficytu z rozpatrywanego roku.

Następnie uczniowie rysują w zeszytach tabelę z załącznika nr 3 i wpisują prawidłowe odpowiedzi.

Na koniec lekcji nauczyciel podsumowuje zajęcia oraz pracę uczniów na lekcji i zadaje pracę domową.

Zadanie domowe:

Nauczyciel poleca wykonać ćwiczenia w systemie eduKariera, składnik kompetencji dochody i wydatki państwa.

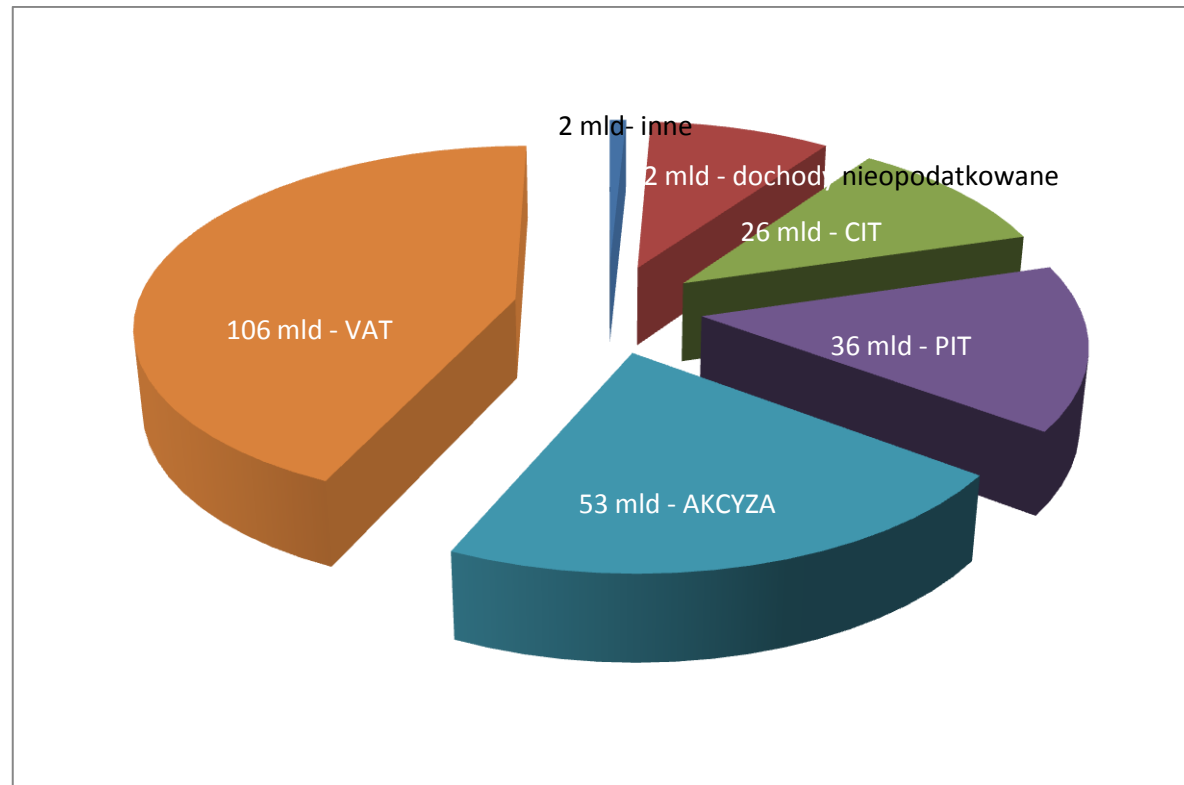
Scenariusz lekcji 10 – Budżet państwa

Scenariusz lekcji 10 – Budżet państwa

Załącznik nr 1

Dochody budżetu państwa w 2010 r. wg ustawy budżetowej

Źródło: Gazeta.pl. Giełda

Scenariusz lekcji 10 – Budżet państwa

Załącznik nr 2

Struktura wydatków budżetu państwa

- 1 – 3,2% współfinansowanie projektów z udziałem środków unijnych
- 2 – 3,5% wydatki majątkowe
- 3 – 4,7% środki własne Unii Europejskiej
- 4 – 7,1% świadczenia na rzecz osób fizycznych
- 5 – 12,5% wydatki na obsługę długu Skarbu Państwa
- 6 – 17,3% wydatki jednostek budżetowych

Scenariusz lekcji 10 – Budżet państwa

7 – 51,7% dotacje i subwencje	
-------------------------------	--

Scenariusz lekcji 10 – Budżet państwa

Załącznik nr 3

Deficyt budżetowy Dług publiczny Nadwyżka budżetowa		
Opis	Opis	Opis

Scenariusz lekcji 10 – Budżet państwa

Pomoc dla nauczyciela

**Deficyt budżetowy –
nadwyżka wydatków
państwa nad dochodami**

**Dług publiczny –
zaciąganie przez państwo
pożyczek na pokrycie
deficytu budżetowego**

**Nadwyżka
budżetowa – wydatki
państwa są mniejsze niż
dochody**